

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w Białymstoku**

Ranking

zawodów

deficytowych i nadwyżkowych

w woj. podlaskim

w 2014r.

Białystok, kwiecień 2015

**RAPORT OPRACOWANO
W WYDZIALE BADAŃ I ANALIZ
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY
W BIAŁYMSTOKU**

Wersja elektroniczna raportu dostępna na stronie internetowej WUP

www.up.podlasie.pl

<http://www.up.podlasie.pl/index.php/strony/22201>

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
CEL OPRACOWANIA	4
PODSTAWA I METODOLOGIA OPRACOWANIA	5
1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.1. NOWO REJESTRUJĄCY SIĘ BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.2 BEZROBOTNI OGÓŁEM ZAREJESTROWANI W KOŃCU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO ..	10
1.3 STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH WG PŁCI	15
1.4 STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH ABSOLWENTÓW	18
1.5 ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE W WOJ. PODLASKIM	21
2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	26
3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)	30
4.1. ZAWODY NADWYŻKOWE	34
4.2 ZAWODY DEFICYTOWE	37
4.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE	40
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	42

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z instrumentów dostarczających informacji z zakresu popytu i podaży pracy.

Jako jednolita metoda, służąca koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN) został wprowadzony w 2005r. przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Na podstawie opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy zaleceń metodycznych do prowadzenia Monitoringu sporządzane są cyklicznie raporty powiatowe, wojewódzkie i krajowe o charakterze diagnostycznym (raporty półroczne) oraz diagnostyczno-prognostycznym (raporty roczne).

Niniejszy raport ma charakter diagnostyczny i zawiera analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Cel opracowania

Obowiązek opracowywania badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badania zapotrzebowania na pracę jest jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to wynika z zapisów Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹.

Podstawowym celem Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest przedstawienie aktualnej informacji na temat kształtowania się popytu i podaży pracy na regionalnym rynku pracy w 2014r. w przekroju zawodowym.

Porównanie struktury zawodowej popytu na pracę (ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy) i podaży pracy (zarejestrowanych bezrobotnych) pozwoli na:

- określenie obszarów nierównowagi między popytem a podażą siły roboczej (wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych),
- utworzenie rankingu zawodów wg wskaźników: intensywności nadwyżki/deficytu zawodów, długotrwałego bezrobocia, szansy uzyskania oferty.

Uzyskane informacje w tym zakresie będą stanowić źródło informacji pomocne przy:

- określaniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na regionalnym rynku pracy,

¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 8, ust.1pkt.3 (Dz. U. z 2013r. poz. 674, z późn. zm.).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

- właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- podnoszeniu jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczanie informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które zmniejsza się zapotrzebowanie na rynku pracy,
- inicjowaniu kierunków szkoleń osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy, w celu zapewnienia ich większej efektywności,
- planowaniu kierunków kształcenia zawodowego dostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- prowadzeniu racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku pracy gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- sporządzaniu wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne
- prowadzeniu badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Podstawa i metodologia opracowania

Niniejszy raport został sporządzony zgodnie z Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych i w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach Systemu Informatycznego SYRIUSZ. Aplikacja ta pozwala na wydruk zestawień zawierających wyliczone wskaźniki, umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników. Stworzona w ten sposób baza informacyjna dostępna jest również dla innych osób zainteresowanych (<http://mz.praca.gov.pl>).

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanych do opracowania raportu były dane liczbowe dotyczące struktury zarejestrowanych bezrobotnych i wolnych miejsc pracy, zawarte w załącznikach do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy, sporządzanych przez powiatowe urzędy pracy: załączniku nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za I i II półrocze 2014r. oraz załączniku nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” za I i II półrocze 2014r.”. Z tego też względu raport dotyczy jedynie części rynku pracy, tej objętej aktywnością powiatowych urzędów pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest nowa Klasyfikacja Zawodów i Specjalności² z 2010 roku. W dokumencie tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki. **Umiejętność** określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych³.

Klasyfikacja została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 (COM), zalecanego przez EUROSTAT krajom członkowskim Unii Europejskiej do stosowania w badaniach statystycznych i analizach rynku pracy i uwzględnia aktualną zarówno aktualną klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, jak i strukturę zawodową na rynku pracy w Polsce.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy i obejmuje 2360 zawodów (specjalności), które zostały zagregowane w 444 grupy elementarne, a następnie w 132 grupy średnie, 43 duże i 10 wielkich, na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności). Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym (kodem). Grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże – dwucyfrowym, grupy średnie – trzycyfrowym, a elementarne – czterocyfrowym. Poszczególnym zawodom i specjalnościom przyporządkowano kod sześciocyfrowy.

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010r. Nr 82, poz. 537 z późn. zm.)

³ Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2010, s. 9

1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW

1.1. Nowo rejestrujący się bezrobotni według zawodów

Na przestrzeni 2014r., w powiatowych urzędach pracy województwa podlaskiego zarejestrowało się 71790 nowych bezrobotnych, w tym po raz pierwszy 14375 osób (20,0%), a po raz kolejny 57415 osób (80,0%). Napływ do bezrobocia był mniejszy w stosunku do poprzedniego roku o 7939 osób, tj. o 10,0%. Spośród nowo rejestrujących się bezrobotnych, zawód posiadało 52327 osób, tj. 72,9%.

Tab. 1. Nowo rejestrujący się bezrobotni w woj. podlaskim w latach 2013-2014 wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	2013r.		2014r.		wzrost/spadek	
	liczba	liczba	liczba	%	w liczbach (+/-)	w %
Ogółem, z tego:	79729	100,0	71790	100	-7939	-10,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	350	0,4	337	0,5	-13	-3,7
2. Specjaliści	11370	14,3	10738	15,0	-632	-5,6
3. Technicy i inny średni personel	10441	13,1	9330	13,0	-1111	-10,6
4. Pracownicy biurowi	2610	3,3	2419	3,4	-191	-7,3
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	9382	11,8	8793	12,2	-589	-6,3
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1150	1,4	1006	1,4	-144	-12,5
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14855	18,6	12426	17,3	-2429	-16,4
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3428	4,3	2941	4,1	-487	-14,2
9. Pracownicy przy pracach prostych	4766	6,0	4327	6,0	-439	-9,2
10. Siły zbrojne	11	0,01	10	0,01	-1	-9,1
Bez zawodu	21366	26,8	19463	27,1	-1903	-8,9

Największy napływ osób bezrobotnych do ewidencji urzędów pracy odnotowano tradycyjnie w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników (17,3% ogółu „napływów”), specjalistów (15,0%) i techników i innego średniego personelu (13,0%), a przede wszystkim w grupie bezrobotnych bez zawodu (27,1%).

W 2014 roku odnotowano zmniejszony napływ we wszystkich wielkich grupach zawodów. Największy spadek liczby nowo rejestrujących się bezrobotnych dotyczył robotników przemysłowych i rzemieślników (o 2429 osób), techników i innego średniego personelu (o 1111 osób), specjalistów (o 632 osoby) oraz pracowników

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

usług osobistych i sprzedawców (o 589 osób), i również bezrobotnych bez zawodu (o 1903 osoby).

Tab. 2 Nowo rejestrujący się bezrobotni w 2014r. według najliczniejszych dużych (2-cyfrowych) grup zawodów

Grupy zawodów	2014 rok	
	Nowo rejestrujący się bezrobotni	% do ogółu „napływów”
31. Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, w tym:	4646	6,5
- technicy mechanicy	1493	2,1
- technicy rolnicy i pokrewni	862	1,2
- technicy nauk fizycznych i technicznych	600	0,8
- technicy budownictwa	588	0,8
- technicy technologii żywności	402	0,6
52. Sprzedawcy i pokrewni, w tym:	4549	6,3
- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3964	5,5
75. Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni, w tym:	4125	5,7
- stolarze meblowi i pokrewni	1210	1,7
- piekarze, cukiernicy i pokrewni	1052	1,5
- krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	755	1,1
- szwaczki, hafciarki i pokrewni	343	0,5
- masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	317	0,4
72. Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń, w tym:	3988	5,6
- mechanicy pojazdów samochodowych	1510	2,1
- ślusarze i pokrewni	1094	1,5
- mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	504	0,7
- ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	491	0,7
51. Pracownicy usług osobistych, w tym:	3632	5,1
- kucharze	1293	1,8
- fryzjerzy	768	1,1
- gospodarze budynków	736	1,0
- kelnerzy	385	0,5
24. Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, w tym:	3017	4,2
- specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1626	2,3
- specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	530	0,7
- specjaliści do spraw reklamy i marketingu	328	0,5
93. Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie, w tym:	2798	3,9
- robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1039	1,4
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	796	1,1
- robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	374	0,5
- robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	339	0,5
71. Robotnicy budowlani i pokrewni (z wył. elektryków), w tym:	2726	3,8

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Grupy zawodów	2014 rok	
	Nowo rejestrujący się bezrobotni	% do ogółu „napływów”
- murarze i pokrewni	741	1,0
- hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	405	0,6
- cieśle i stolarze budowlani	260	0,4
- malarze i pokrewni	230	0,3
21. Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, w tym:	2549	3,6
- inżynierowie budownictwa	349	0,5
- specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	318	0,4
33. Średni personel do spraw biznesu i administracji, w tym:	2241	3,1
- średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1215	1,7
- pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	264	0,4
- przedstawiciele handlowi	191	0,3
- księgowi	167	0,2

Na poziomie poszczególnych zawodów i specjalności (wg kodu 6-cyfrowego) najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w 2014 roku w zawodach z grupy 7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy: ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, stolarz, krawiec, murarz oraz z grupy 5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy: sprzedawca, robotnik gospodarczy i grupy 3. Technicy i inny średni personel: technik ekonomista, technik mechanik, technik rolnik (Tab. 3). Należy jednak pamiętać, że 80% napływów do bezrobocia to osoby bezrobotne rejestrujące się po raz kolejny.

Tab. 3 Największy napływ osób do bezrobocia według 6-cyfrowych kodów zawodów w 2014r.

Kod zawodu	Napływ bezrobotnych ogółem w zawodach:	2014r.	
		liczba	%
"000000"	Bez zawodu	19463	27,1
"522301"	Sprzedawca*	3622	5,0
"331403"	Technik ekonomista*	1099	1,5
"722204"	Ślusarz*	1066	1,5
"931301"	Robotnik budowlany	1039	1,4
"311504"	Technik mechanik*	1017	1,4
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	921	1,3
"242217"	Specjalista administracji publicznej	890	1,2
"752205"	Stolarz*	817	1,1
"753105"	Krawiec*	733	1,0
"235107"	Pedagog	714	1,0
"515303"	Robotnik gospodarczy	713	1,0
"711202"	Murarz*	712	1,0
"314207"	Technik rolnik*	686	1,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Spośród bezrobotnych nowo rejestrujących w 2014 roku, osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły 12,9% (9274 osoby). W porównaniu do sytuacji z poprzedniego roku, napływ absolwentów do rejestrów bezrobotnych był mniejszy o 1470 osób, tj. o 13,7%, a ich udział w ogólnej zbiorowości nowo rejestrujących się bezrobotnych zmniejszył się o 0,6 punktu proc.

W 2014 roku najwięcej absolwentów rejestrowało się w zawodach (Tab.4):

Tab. 4 Największy napływ absolwentów do bezrobocia według 6-cyfrowych kodów zawodów w 2014r.

Kod zawodu	Napływ absolwentów w zawodach:	2014r.	
		liczba	% do ogółu absolwentów
000000	Bez zawodu	3633	39,2
235107	Pedagog	202	2,2
242217	Specjalista administracji publicznej	194	2,1
522301	Sprzedawca*	179	1,9
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	157	1,7
263102	Ekonomista	125	1,3
723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	112	1,2
261906	Prawnik legislator	94	1,0
264302	Filolog – filologia obcojęzyczna	90	1,0

Największy napływ do bezrobocia zaobserwowano w grupie absolwentów nie posiadających zawodu (39,2% ogółu nowo rejestrujących się absolwentów) – głównie absolwentów liceów ogólnokształcących, licznie reprezentowani też byli absolwenci szkół wyższych, głównie kierunków humanistycznych i ekonomicznych.

1.2 Bezrobotni ogółem zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego

W końcu 2014r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 60394 bezrobotnych. W porównaniu do końca poprzedniego roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 10495 osób, tj. o 14,8%. Stopa bezrobocia dla województwa wyniosła 13,1%, tj. o 2,0 punktu proc. więcej niż w końcu 2013r.

W populacji bezrobotnych dominują osoby posiadające zawód. W końcu 2014r. zbiorowość ta liczyła 45759 osób (75,8% ogółu bezrobotnych w województwie) i w ciągu roku zmniejszyła się o 7636 osób, tj. o 14,3%. Bez zawodu natomiast

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

było 14635 zarejestrowanych bezrobotnych (24,2%), tj. o 2859 osób mniej niż w końcu 2013r. (o 16,3%).

Statystyka dla osób bezrobotnych poprzednio pracujących sporządzana jest według zawodu, w jakim bezrobotni ci poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim, minimum 6-miesięcznym, stażem pracy w danym zawodzie. Natomiast grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 6 miesięcy w tym samym zawodzie. Są to głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Tab. 5 Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2014r. wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	2013		2014		wzrost/spadek	
	liczba	%	liczba	%	w liczbach	w %
Ogółem, z tego:	70889	100,0	60394	100,0	-10495	-14,8
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	273	0,4	247	0,4	-26	-9,5
2. Specjaliści	7329	10,3	6484	10,7	-845	-11,5
3. Technicy i inny średni personel	9507	13,4	7941	13,1	-1566	-16,5
4. Pracownicy biurowi	2248	3,2	1918	3,2	-330	-14,7
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	8802	12,4	7857	13,0	-945	-10,7
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1421	2,0	1223	2,0	-198	-13,9
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	15394	21,7	12823	21,2	-2571	-16,7
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3338	4,7	2789	4,6	-549	-16,4
9. Pracownicy przy pracach prostych	5078	7,2	4472	7,4	-606	-11,9
10. Siły zbrojne	5	0,01	5	0,01	0	0,0
Bez zawodu	17494	24,7	14635	24,2	-2859	-16,3

Podobnie jak w latach poprzednich, struktura zawodowa zarejestrowanych w końcu 2014r. bezrobotnych zdominowana była przez 3 wielkie grupy zawodów, a mianowicie: robotników przemysłowych i rzemieślników (21,2% ogółu bezrobotnych), techników i inny średni personel (13,1%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (13,0%). Najmniej licznie z kolei reprezentowani byli wśród bezrobotnych przedstawiciele sił zbrojnych (0,01% ogółu), przedstawiciele władz publicznych, wyż-

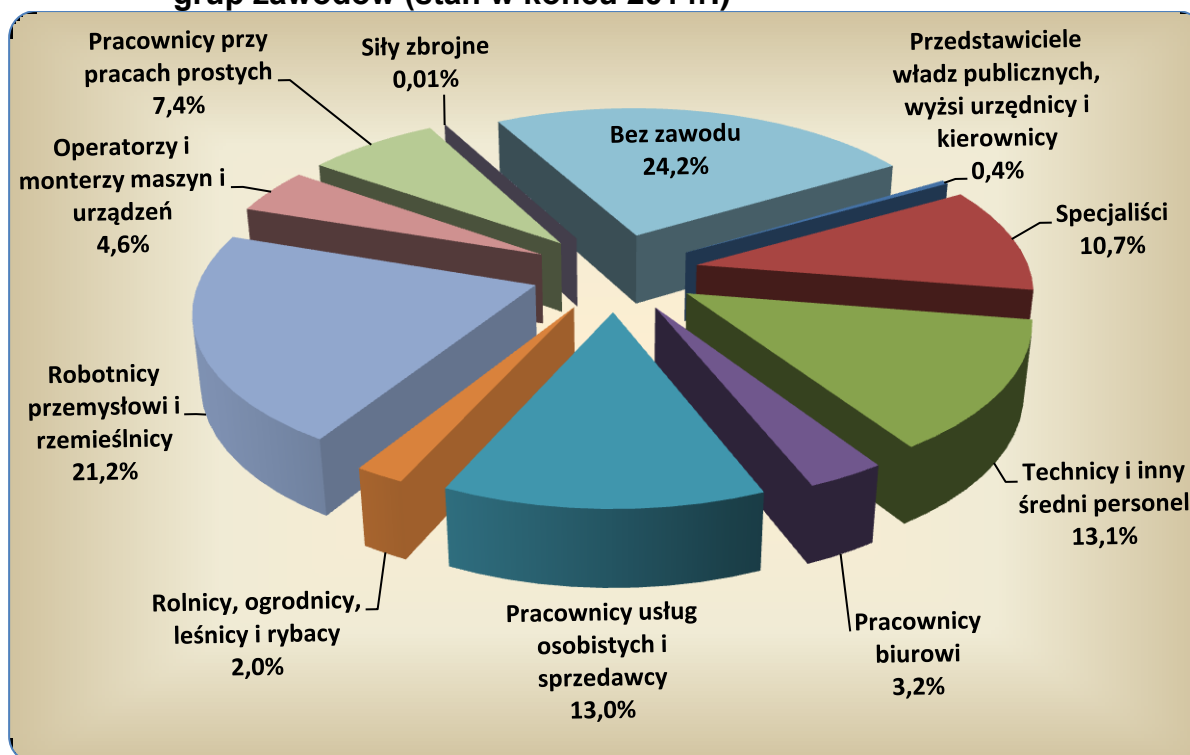

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

szych urzędników i kierowników (0,4%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (2,0%) oraz pracownicy biurowi (3,2%).

W 2014 roku największy spadek poziomu bezrobocia nastąpił w grupie osób bez zawodu (o 2859 osób), wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (o 2571 osób) oraz w grupie techników i innego średniego personelu (o 1566 osób), natomiast na poziomie poprzedniego roku pozostała liczba bezrobotnych pracowników sił zbrojnych.

Wykres 1. Struktura zawodowa bezrobotnych w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu 2014r.)

Przyglądając się bliżej poszczególnym grupom zawodów na **poziomie wyższego wykształcenia**, należy podkreślić, że od kilku lat najliczniejszą grupę stanowią specjaliści do spraw administracji i rozwoju (1018 osób), wizytatorzy i specjaliści metod nauczania (409 osób), nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (407 osób), ekonomiści (389 osób), specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani (303 osoby), specjaliści do spraw zarządzania i organizacji (280 osób), specjaliści do spraw reklamy i marketingu (239 osób) oraz filolodzy i tłumacze (226 osób).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Poniżej przedstawiono ranking, w którym zostało uwzględnionych 19 elementarnych (4-cyfrowych) najczęściej występujących wśród bezrobotnych grup zawodów (zarejestrowani bezrobotni stanowili co najmniej 1,0% ogółu bezrobotnych w województwie).

Tab. 6. Lista rankingowa 19 elementarnych grup zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu 2014r.)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	2014r.	
			liczba	% do ogółu bezrob.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3637	6,0
2.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	1352	2,2
3.	3115	Technicy mechanicy	1219	2,0
4.	5120	Kucharze	1157	1,9
5.	7222	Ślusarze i pokrewni	1153	1,9
6.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1094	1,8
7.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1064	1,8
8.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1035	1,7
9.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1018	1,7
10.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	995	1,6
11.	7112	Murarze i pokrewni	925	1,5
12.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	911	1,5
13.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	853	1,4
14.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	822	1,4
15.	9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	807	1,3
16.	5153	Gospodarze budynków	805	1,3
17.	5141	Fryzjerzy	699	1,2
18.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	633	1,0
19.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	610	1,0

Podobnie jak w latach poprzednich, na czele rankingu uplasowali się sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - najliczniejsza wśród osób bezrobotnych grupa zawodowa, licząca 3637 osób, tj. 6,0% ogółu bezrobotnych. Mimo że do tej grupy adresowanych jest najwięcej propozycji zatrudnienia, jest to obecnie zawód nadwyżkowy na podlaskim rynku pracy.

Kolejne pozycje na powyższej liście są zdominowane przez przedstawicieli trzech wielkich grup zawodów: Robotników przemysłowych i rzemieślników (mechaników pojazdów samochodowych, ślusarzy, stolarzy meblowych, piekarzy, cukierni-

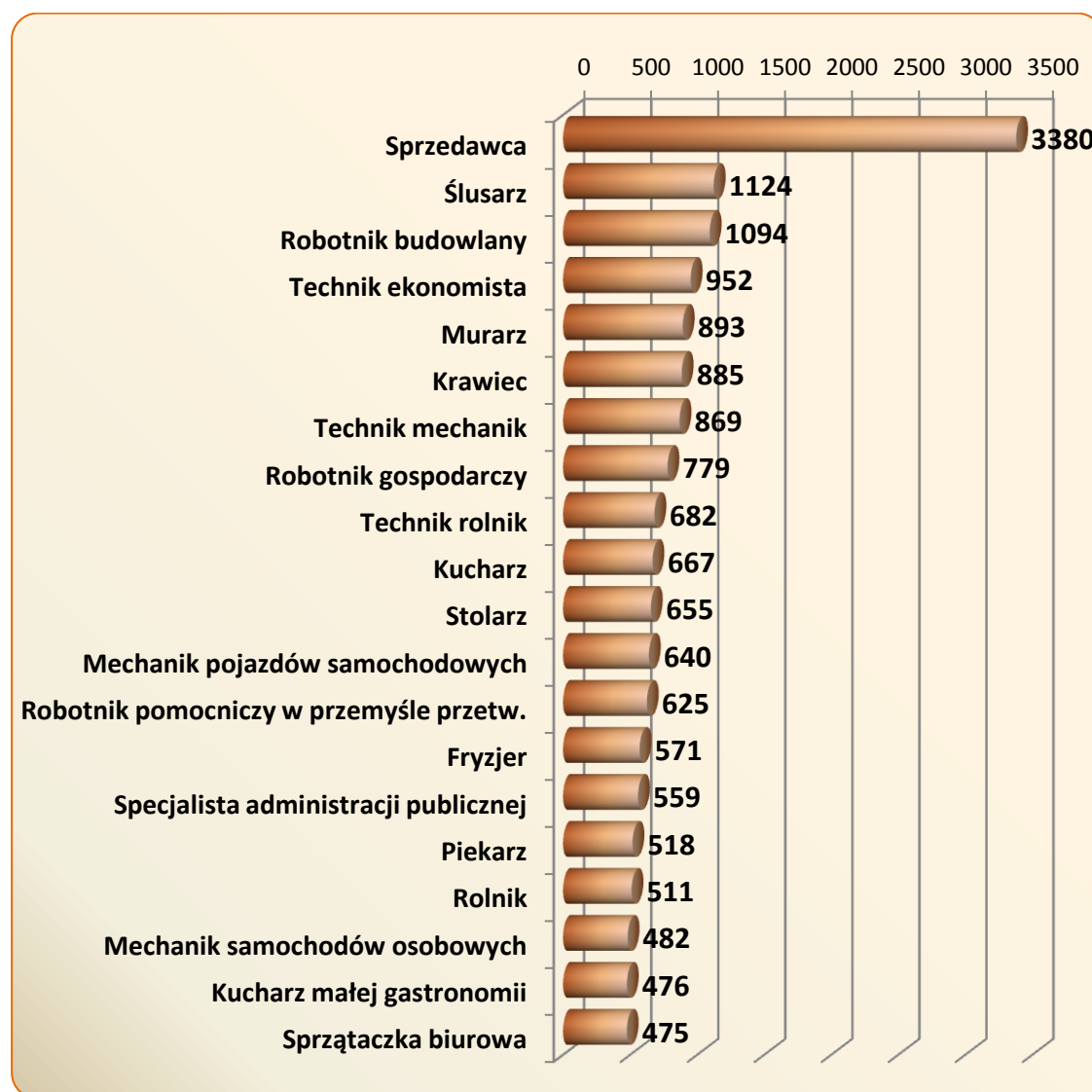

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

ków, murarzy, krawców, kuśnierzy, kapeluszników, elektromechaników i elektromonterów), Techników i innego średniego personelu (techników mechaników, średniego personelu do spraw statystyki, techników rolnictwa i techników nauk fizycznych i technicznych) oraz Pracowników usług osobistych i sprzedawców (oprócz ww. sprzedawców, kucharzy, gospodarzy budynków, fryzjerów). Większość z wymienionych zawodów należy do grupy nadwyżkowych.

W rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez zarejestrowanych bezrobotnych wystąpił również zawód z grupy specjalistów: na poz. 9 specjalista do spraw administracji i rozwoju (1018 osób, tj. 1,7% ogółu bezrobotnych), będący także zawodem nadwyżkowym na podlaskim rynku pracy.

Wykres 2. Ranking 20 specjalności najczęściej występujących wśród podlaskich bezrobotnych wg 6-cyfrowych kodów (stan w końcu 2014r.)

1.3 Struktura zawodowa bezrobotnych wg płci

W zbiorowości bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2014r. kobiety stanowiły 45,5% (27478), a mężczyźni 54,5% (32916). W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 4825 (o 14,9%), a mężczyzn o 5670 (o 14,7%). Zmniejszył się również udział kobiet w bezrobociu ogółem o 0,1 punktu proc. (w końcu 2013r. wynosił on 45,6%).

Tab. 7 Bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów w podziale na płeć (stan w końcu 2014 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		z tego:			
	liczba	%	Kobiety		Mężczyźni	
			liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	60394	100,0	27478	100,0	32916	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	247	0,4	83	0,3	164	0,5
2. Specjaliści	6484	10,7	4111	15,0	2373	7,2
3. Technicy i inny średni personel	7941	13,1	3928	14,3	4013	12,2
4. Pracownicy biurowi	1918	3,2	1241	4,5	677	2,1
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7857	13,0	5854	21,3	2003	6,1
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1223	2,0	600	2,2	623	1,9
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12823	21,2	2810	10,2	10013	30,4
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2789	4,6	600	2,2	2189	6,7
9. Pracownicy przy pracach prostych	4472	7,4	1689	6,1	2783	8,5
10. Siły zbrojne	5	0,01	0	0,0	5	0,02
Bez zawodu	14635	24,2	6562	23,9	8073	24,5

Struktura zawodowa bezrobotnych kobiet zdecydowanie różni się od struktury zawodowej bezrobotnych mężczyzn. Wśród kobiet większy udział zaznaczył się w grupach zawodowych związanych z wyższym i średnim poziomem wykształcenia. I tak: 15,0% bezrobotnych kobiet stanowiły specjalistki, podczas gdy wśród mężczyzn odsetek osób z wyższym wykształceniem wyniósł zaledwie 7,2%. Podobnie wyraźne różnice zaznaczyły się w stosunku do osób zaliczanych do grupy zawodowej pracowników biurowych (4,5% wśród bezrobotnych kobiet i 2,1% wśród bezrobotnych mężczyzn) i w mniejszym stopniu - w grupie techników i innego średniego personelu (14,3% wśród bezrobotnych kobiet i 12,2% wśród bezrobotnych męż-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

czyn). Największe dysproporcje, jeśli chodzi o przewagę kobiet, dotyczą jednak grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (21,3% wśród bezrobotnych kobiet i tylko 6,1% wśród bezrobotnych mężczyzn).

Z kolei w grupie bezrobotnych mężczyzn większy udział stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (30,4% wśród bezrobotnych mężczyzn i 10,2% wśród bezrobotnych kobiet), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (6,7% wśród bezrobotnych mężczyzn i 2,2% wśród bezrobotnych kobiet) oraz pracownicy przy pracach prostych (8,5% wśród bezrobotnych mężczyzn i 6,1% wśród bezrobotnych kobiet), czyli przedstawiciele grup zawodów związanych z niższymi poziomami wykształcenia.

Wykres 3. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych kobiet w końcu 2014r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Wykres 4. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych mężczyzn w końcu 2014r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem jaśniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Zróznicowanie zawodowe między tymi dwiema grupami bezrobotnych jest duże. Ranking najliczniejszych zawodów bezrobotnych kobiet zdominowany był przez zawody związane ze sferą handlu i usług (sprzedawca, krawiec, kucharz, fryzjer, cukiernik, kelner) oraz z pracami biurowymi; wystąpiły tu również zawody na poziomie wykształcenia wyższego (specjalista administracji publicznej, pedagog, ekonomista). Z kolei bezrobotni mężczyźni licznie reprezentowali zawody budowlane (murarz, technik budownictwa, malarz budowlany, robotnik drogowy), zawody związane z kierowaniem i naprawą pojazdów samochodowych (technik mechanik, mechanik pojazdów samochodowych, kierowca samochodu ciężarowego) oraz z przemysłem przetwórczym i maszynowym (ślusarz, tokarz w metalu, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym).

1.4 Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów

Grupą bezrobotnych, objętą monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole, ukończenia kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub od nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych, zwane w skrócie absolwentami. Grupa ta obejmowała w końcu 2014r. 3187 osób bezrobotnych i stanowiły one 5,3% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba bezrobotnych absolwentów zmniejszyła się o 1290 osób, tj. o 28,8%, a udział tej grupy wśród ogółu bezrobotnych zmniejszył się o 1,0 punktu proc.

Tab. 8 Bezrobotni absolwenci w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu 2014 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		w tym absolwenci	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	60394	100,0	3187	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	247	0,4	4	0,1
2. Specjaliści	6484	10,7	895	28,1
3. Technicy i inny średni personel	7941	13,1	431	13,5
4. Pracownicy biurowi	1918	3,2	78	2,4
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7857	13,0	260	8,2
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1223	2,0	14	0,4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12823	21,2	192	6,0
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2789	4,6	25	0,8
9. Pracownicy przy pracach prostych	4472	7,4	58	1,8
10. Siły zbrojne	5	0,0	0	0,0
Bez zawodu	14635	24,2	1230	38,6

Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów różni się zdecydowanie od struktury ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych absolwentów najliczniej reprezentowaną grupą zawodową są specjaliści. W końcu 2014r. do grupy tej zaliczono 895 osób i stanowiły one 28,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów. Wśród ogółu bezrobotnych osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 10,7%. Udział specjalistów wśród bezrobotnych absolwentów jest więc prawie 3-krotnie większy niż w ogólnej zbiorowości bezrobotnych.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Drugą pod względem liczebności grupą zawodową wśród bezrobotnych absolwentów są technicy i inny średni personel – w końcu 2014r. zarejestrowanych było 431 osób. Stanowiły one 13,5% bezrobotnych absolwentów, a więc podobny odsetek jak wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (13,1%).

Wysoki jest też w populacji bezrobotnych absolwentów udział osób nie posiadających żadnego zawodu i znacznie przewyższa on analogiczny wskaźnik w ogólnej liczbie bezrobotnych: odpowiednio 38,6% wobec 24,2% (przed rokiem – 39,5% wobec 24,7%).

Tab. 9 Lista rankingowa elementarnych grup zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów w woj. podlaskim (stan w końcu 2014r.)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	2014r.	
			liczba	% do ogółu bezrob. absolw.
1.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	143	4,5
2.	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	68	2,1
3.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	67	2,1
4.	3115	Technicy mechanicy	64	2,0
5.	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	62	1,9
6.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	59	1,9
7.	5141	Fryzjerzy	56	1,8
8.	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	54	1,7
9.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	44	1,4
10.	3220	Dietetycy i żywieniowcy	41	1,3
11.	2631	Ekonomiści	39	1,2
12.	2643	Filolodzy i tłumacze	37	1,2
13.	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	32	1,0
14.	5120	Kucharze	31	1,0
15.	2142	Inżynierowie budownictwa	31	1,0
16.	2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	31	1,0

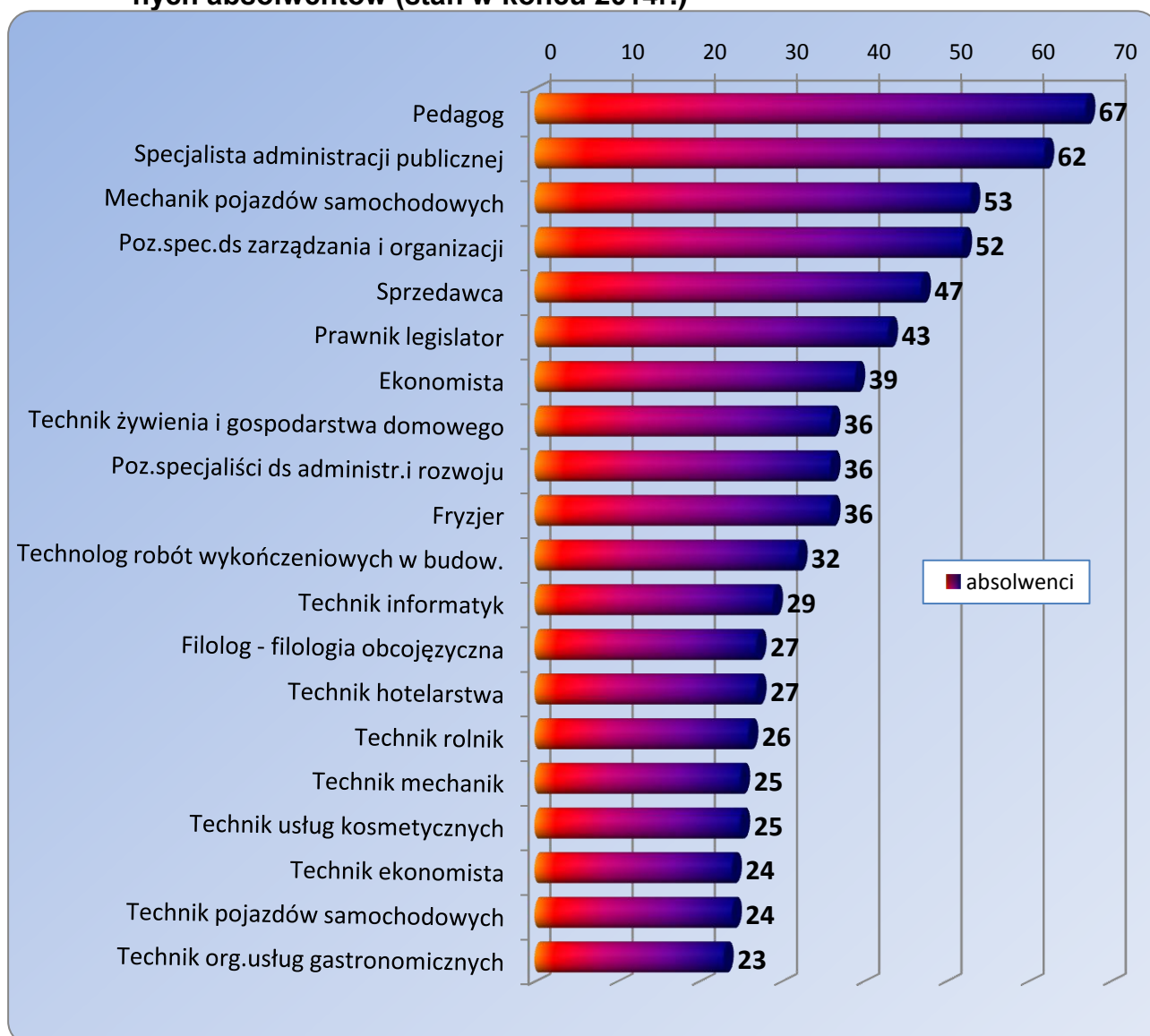
Wśród zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów szkół najliczniej wystąpiły osoby z wykształceniem wyższym i średnim. Wśród bezrobotnych absolwentów wyższych uczelni najwięcej było specjalistów do spraw administracji i rozwoju (143 osoby – 4,5%), wizytatorów i specjalistów metod nauczania (68 osób – 2,1%), specjalistów z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowanych (62 osoby – 1,9%) oraz specjalistów do spraw zarządzania i organizacji (54 osoby – 1,7%). Z kolei największe gru-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

py zawodowe bezrobotnych absolwentów szkół średnich to: technicy mechanicy (64 osoby – 2,0%), średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (44 osoby – 1,4% ogółu absolwentów) oraz dietetycy i żywioniowcy (41 osób – 1,3%). Licznie reprezentowani byli również wśród bezrobotnych absolwentów przyszli sprzedawcy (67 osób – 2,1% ogółu zarejestrowanych absolwentów), mechanicy pojazdów samochodowych (59 osób – 1,9%) i fryzjerzy (56 osób – 1,8%).

Wykres 5. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów (stan w końcu 2014r.)

W powyższym rankingu najliczniejszych zawodów bezrobotnych absolwentów, w odróżnieniu od rankingu zawodów przedstawionego dla ogółu bezrobotnych, wystąpiła duża liczba specjalistów (7 pozycji) oraz techników i innego średniego personelu (9 pozycji).

1.5 Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim

Kolejną z grup bezrobotnych, objętych monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby długotrwałe bezrobotne, tj. poprzednio pracujące, pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy. Wśród ogółu bezrobotnych woj. podlaskiego grupa ta stanowiła w końcu 2014r. 32,7% (21794 osoby) i w stosunku do stanu z końca 2013r. zmniejszyła się o 1357 osób, tj. o 5,9%. Jest to grupa bezrobotnych, której sytuacja uległa poprawie, ale w mniejszym stopniu niż wśród ogółu bezrobotnych, gdzie poziom bezrobocia zmniejszył się w tym okresie o 14,8%.

Tab. 10 Długotrwałe bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu 2014 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		Długotrwałe bezrobotni	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	60394	100,0	21794	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	247	0,4	88	0,4
2. Specjaliści	6484	10,7	1699	7,8
3. Technicy i inny średni personel	7941	13,1	2850	13,1
4. Pracownicy biurowi	1918	3,2	847	3,9
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7857	13,0	3500	16,1
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1223	2,0	576	2,6
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12823	21,2	5997	27,5
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2789	4,6	1347	6,2
9. Pracownicy przy pracach prostych	4472	7,4	2231	10,2
10. Siły zbrojne	5	0,01	1	0,01
Bez zawodu	14635	24,2	2658	12,2

Długotrwałe bezrobotni to w woj. podlaskim w przeważającej mierze osoby pracujące poprzednio jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 27,5% ogółu długotrwałe bezrobotnych (wobec 21,2% udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 16,1% (wobec 13,0%) oraz technicy i inny średni personel – 13,1% (podobnie jak wśród ogółu bezrobotnych). Najmniej licznie wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występowali przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 0,4% (podobnie jak wśród ogółu bezrobotnych), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 2,6% (wobec 2,0%), pra-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

cownicy biurowi – 3,9% (wobec 3,2%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, którzy stanowili 6,2% długotrwale bezrobotnych (wobec 4,6% wśród ogółu bezrobotnych).

W zbiorowości osób długotrwale bezrobotnych najliczniej reprezentowane były (podobnie jak przed rokiem) następujące 4-cyfrowe grupy zawodowe:

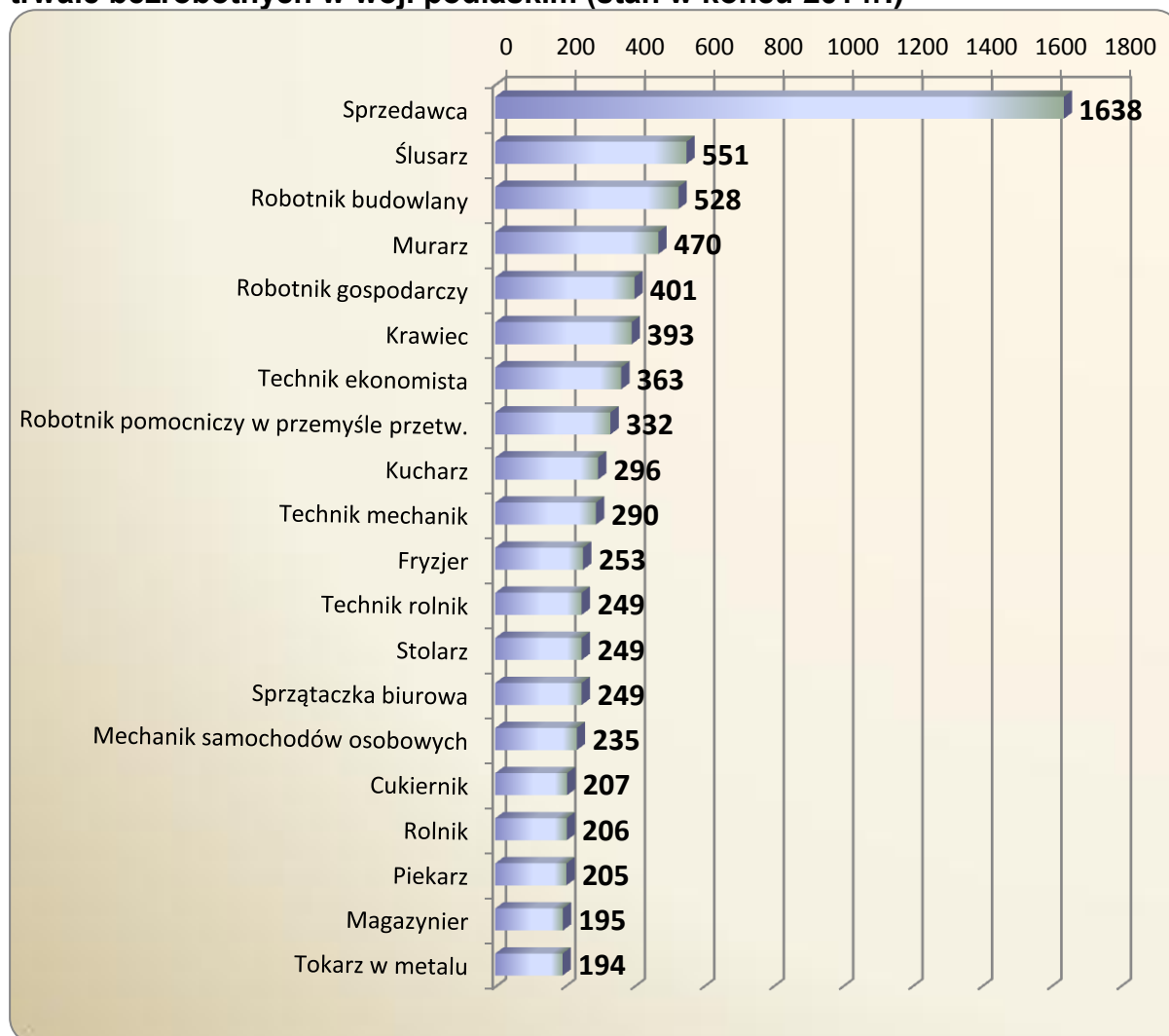
Tab. 11. Lista rankingowa elementarnych grup zawodów najczęściej występujących wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu 2014r.)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	2014r.	
			liczba	% do ogółu długotrwale bezr.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1732	7,9
2.	7222	Ślusarze i pokrewni	563	2,6
3.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	528	2,4
4.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	517	2,4
5.	7112	Murarze i pokrewni	479	2,2
6.	5120	Kucharze	438	2,0
7.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	438	2,0
8.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	418	1,9
9.	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	417	1,9
10.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	415	1,9
11.	5153	Gospodarze budynków	413	1,9
12.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	410	1,9
13.	3115	Technicy mechanicy	389	1,8
14.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	381	1,7
15.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	316	1,4
16.	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	293	1,3
17.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	293	1,3
18.	5141	Fryzjerzy	281	1,3
19.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	272	1,2
20.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	267	1,2
21.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	253	1,2
22.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	243	1,1
23.	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	237	1,1
24.	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	222	1,0
25.	4321	Magazynierzy i pokrewni	217	1,0
26.	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	216	1,0

Wymienione grupy zawodowe należą jednocześnie do najliczniejszych subpopulacji bezrobotnych i związane są ze średnimi i niższymi poziomami wykształcenia.

Wykres 6. Ranking*) zawodów najliczniej występujących wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu 2014r.)

*) Ranking obejmuje 20 zawodów (wg 6-cyfrowych kodów), w których długotrwale bezrobotni stanowili co najmniej 33,3% i wystąpili najliczniej.

Wśród zawodów osób bezrobotnych długotrwale najliczniejsze były zawody związane z handlem, gastronomią i usługami (sprzedawca, krawiec, kucharz, fryzjer, stolarz, sprzątaczką, mechanik samochodów osobowych, cukiernik, piekarz) oraz zawody związane z budownictwem i przemysłem (ślusarz, robotnik budowlany, murarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, tokarz w metalu).

Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest **wskaźnik długo-**

trwałego bezrobocia w danym zawodzie. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwale bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Można więc wysnuć wnioski, że kształcenie w takim zawodzie bez dostosowania programu nauczania do aktualnych potrzeb gospodarki może spowodować w przyszłości długotrwale problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

Poniżej przedstawiono listę rankingową grup zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwalego bezrobocia. Listę tę wyłoniono spośród liczących się ilościowo grup zawodów, tj. takich, w których zarejestrowanych było co najmniej 150 osób długotrwale bezrobotnych, natomiast wskaźnik długotrwalego bezrobocia wyniósł 0,33 lub więcej.

Tab. 12 Ranking elementarnych zawodów generujących długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim (stan w końcu 2014r.)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik długotrwalego bezrobocia	Liczba długotrwale bezrobotnych
1.	7131	Malarze i pokrewni	0,61	215
2.	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,55	171
3.	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,55	237
4.	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	0,54	183
5.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	0,53	293
6.	7112	Murarze i pokrewni	0,52	479
7.	9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	0,52	417
8.	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	0,51	216
9.	5153	Gospodarze budynków	0,51	413
10.	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,51	293
11.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,50	415
12.	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,50	222
13.	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,50	166
14.	7222	Ślusarze i pokrewni	0,49	563
15.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,48	528
16.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	0,48	1732
17.	4321	Magazynierzy i pokrewni	0,47	217
18.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	0,47	267
19.	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0,47	150
20.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,45	410
21.	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,43	168
22.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0,43	166
23.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	0,43	272
24.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	0,42	438

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwanie bezrobotnych
25.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,42	418
26.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,41	253
27.	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,40	207
28.	5141	Fryzjerzy	0,40	281
29.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,38	517
30.	5120	Kucharze	0,38	438
31.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,37	316
32.	3112	Technicy budownictwa	0,36	199
33.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0,36	381

Jak wynika z powyższego zestawienia, do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników: związane z budownictwem (m.in. malarze, murarze, hydraulicy i monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych, robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, drogowym, wodnym, stolarze meblowi), przemysłem maszynowym (ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, ślusarze, elektromechanicy i elektromonterzy), odzieżowym (rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów, krawcy, kuśnierze, kapełuszownicy), spożywczym (masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych, piekarze, cukiernicy). Wystąpiły także zawody związane z rolnictwem (rolnicy upraw polowych, operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, technicy rolnictwa). Dużą grupę stanowili pracownicy przy pracach prostych (m.in. robotnicy pracujący przy przeładunku towarów, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, robotnicy pomocniczy w budownictwie).

Były to więc zawody związane z przemysłem, usługami prostymi oraz z niższymi poziomami wykształcenia. Do zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należy także zaliczyć zawód sprzedawcy sklepowego oraz pracownika obsługi biurowej, mimo że do tych zawodów kierowanych jest najwięcej ofert pracy.

2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W ciągu 2014r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 27755 ofert pracy, z tego 81% dotyczyło miejsc pracy w zakładach sektora prywatnego, a 19% w zakładach sektora publicznego. Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 43% wszystkich propozycji zatrudnienia, będących w dyspozycji urzędów pracy. W porównaniu do 2013r. liczba ofert pracy zwiększyła się o 4692, tj. o 20,3% (23063). Wzrost dotyczył wszystkich wielkich grup, a w największym stopniu dotyczył liczby ofert dla robotników przemysłowych i rzemieślników (o 1409 ofert więcej, tj. o 29,2%), pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 928 więcej, tj. o 15,8%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 893 więcej, tj. o 56,4%).

Tab. 13 Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w 2014r.

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	2013r.		2014r.		Wzrost/spadek	
	Liczba ofert pracy*)	%	Liczba ofert pracy*)	%	w liczbach	w %
Ogółem, w tym:	23063	100,0	27755	100,0	+4692	+20,3
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	150	0,7	156	0,6	+6	+4,0
2. Specjaliści	1421	6,2	1851	6,7	+430	+30,3
3. Technicy i inny średni personel	2129	9,2	2461	8,9	+332	+15,6
4. Pracownicy biurowi	2844	12,3	3251	11,7	+407	+14,3
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5876	25,5	6804	24,5	+928	+15,8
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	188	0,8	247	0,9	+59	+31,4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4833	21,0	6242	22,5	+1409	+29,2
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1582	6,9	2475	8,9	+893	+56,4
9. Pracownicy przy pracach prostych	3953	17,1	4251	15,3	+298	+7,5
10. Siły zbrojne	0	0,0	0	0,0	0	-
Bez zawodu	87	0,4	17	0,1	-70	-80,5

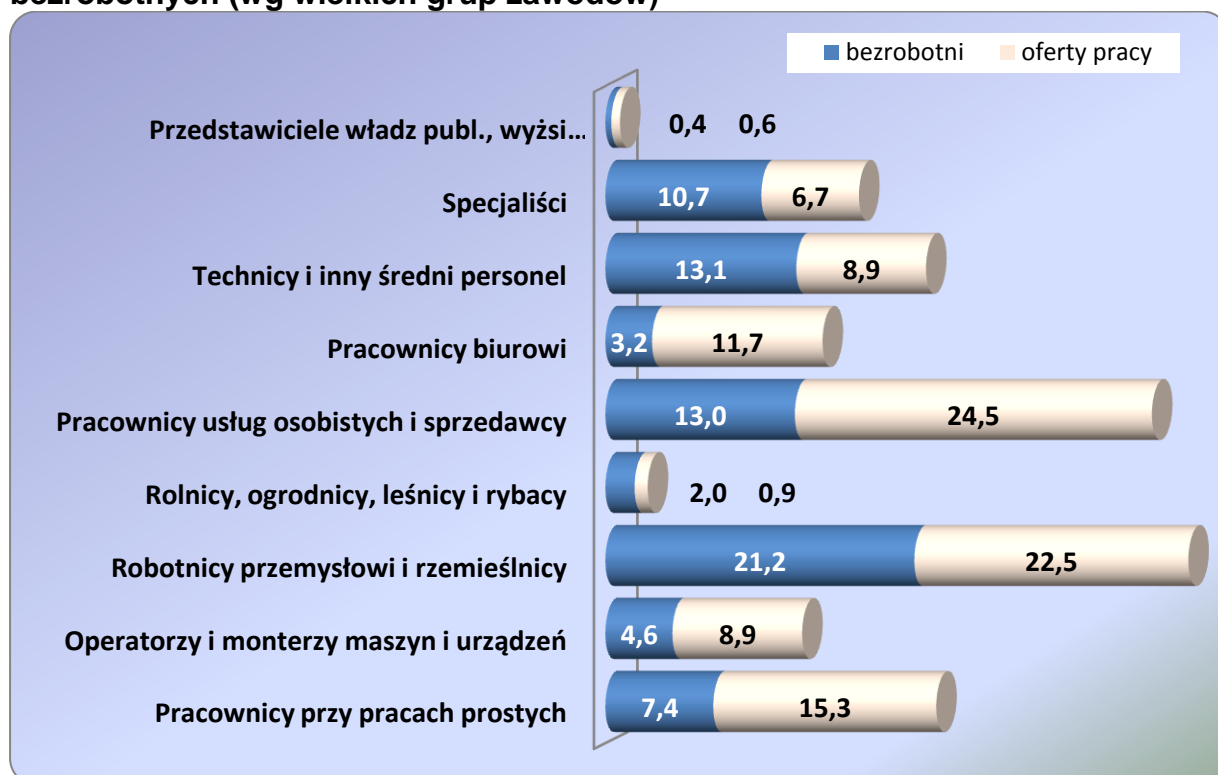
*) liczba ofert pracy skorygowana o oferty wycofane przez pracodawców

W 2014r. najwięcej propozycji pracy skierowanych było do 4 grup zawodowych: pracowników usług osobistych i sprzedawców (24,5% ogółu ofert), robotników przemysłowych i rzemieślników (22,5%), pracowników przy pracach prostych (15,3%) i pracowników biurowych (11,7%).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Najmniej ofert pracy kierowanych było do przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,6% ogółu ofert) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (0,9%). Nie było także zapotrzebowania na żołnierzy zawodowych.

Wykres 7. Porównanie struktury zawodowej ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy woj. podlaskiego w 2014r. oraz zarejestrowanych w końcu 2014r. bezrobotnych (wg wielkich grup zawodów)

Z zestawienia struktury zawodowej ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy i zarejestrowanych bezrobotnych wynika, że największe dysproporcje między podażą pracy a popytem na nią dotyczą: grupy pracowników biurowych (3,2% w strukturze bezrobotnych wobec 11,7% w strukturze ofert pracy), pracowników usług osobistych i sprzedawców (odpowiednio: 13,0% wobec 24,5%), pracowników przy pracach prostych (7,4% wobec 15,3%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (4,6% wobec 8,9%), a także rolników, ogrodników, leśników i rybaków (2,1% wobec 0,9%). Bardziej wyrównane proporcje między podażą i popytem dotyczą robotników przemysłowych i rzemieślników (21,2% wobec 22,5%), techników i innego średniego personelu (13,1% wobec 8,9%) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,4% wobec 0,6%),

Dokładniejszych informacji na temat popytu na poszczególne zawody dostarczy poniższa lista rankingowa ofert pracy najczęściej zgłaszanych do urzędów pracy.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Lista ta obejmuje 25 grup zawodów, w których w 2014r. zgłoszono w skali województwa co najmniej 250 ofert pracy.

Tab. 14. Ranking ofert pracy (wg 4-cyfrowych grup zawodów) zgłoszonych w 2014r. do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w 2014r.	
			liczba	%
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	2222	8,0
2.	5153	Gospodarze budynków	2204	7,9
3.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	1813	6,5
4.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	965	3,5
5.	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	792	2,9
6.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	681	2,5
7.	7212	Spawacze i pokrewni	599	2,2
8.	4321	Magazynierzy i pokrewni	565	2,0
9.	3322	Przedstawiciele handlowi	525	1,9
10.	7125	Szklarze	485	1,7
11.	9412	Pomoce kuchenne	439	1,6
12.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	431	1,6
13.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	398	1,4
14.	5120	Kucharze	386	1,4
15.	7115	Cieśle i stolarze budowlani	363	1,3
16.	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	347	1,3
17.	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	339	1,2
18.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	334	1,2
19.	7222	Ślusarze i pokrewni	322	1,2
20.	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	316	1,1
21.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	309	1,1
22.	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	301	1,1
23.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	268	1,0
24.	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	263	0,9
25.	5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	252	0,9

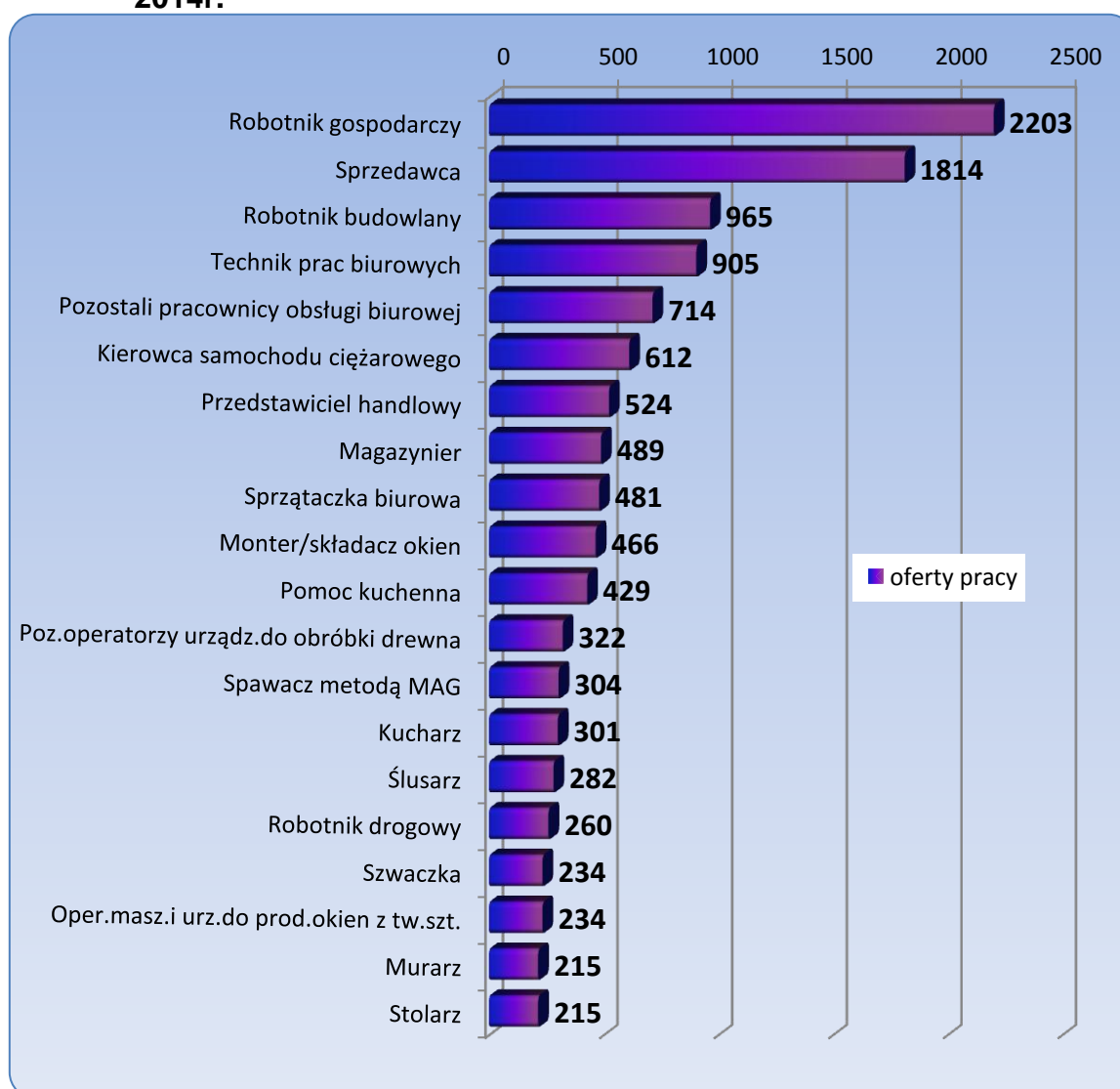
Jak wynika z powyższego zestawienia oraz podobnych zestawień z poprzednich lat, preferencje pracodawców szukających pracowników za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy nie zmieniają się. W strukturze zawodowej ofert zaznaczyła się przewaga 3 grup zawodów, których udział wyniósł łącznie ponad 22% wszystkich propozycji zatrudnienia, tj.: sprzedawcy sklepowi – 2222 (8,0%), gospodarze budynków – 2204 (7,9% ogółu ofert) oraz pracownicy obsługi biurowej – 1813 (6,5%).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Dalsze pozycje w rankingu zostały zdominowane przez oferty pracy w budownictwie oraz związanymi z tym pracami wykończeniowymi (robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, drogowym i wodnym, spawacze, szklarze, cieśle i stolarze budowlani); przemyśle (robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna, ślusarze, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych); dla kierowców samochodów ciężarowych, pracowników handlu i usług (magazynierów, przedstawicieli handlowych, kucharzy, specjalistów ds. reklamy i marketingu, pracowników ochrony mienia i osób) oraz pracowników niewykwalifikowanych (pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych, pomocy kuchennych, pracowników przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowanych).

Wykres 8. Ranking ofert pracy (wg 6-cyfrowego kodu zawodów) najczęściej zgłaszanych przez pracodawców do PUP woj. podlaskiego w ciągu 2014r.

2. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)

Statystyka bezrobotnych według sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności.

W woj. podlaskim wśród bezrobotnych dominowały osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. W końcu 2014r. zbiorowość ta liczyła 47092 osoby, tj. 78,0% ogółu bezrobotnych (przed rokiem było to 54588 osób, tj. 77,0% ogółu bezrobotnych).

Tab. 15. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności w woj. podlaskim - 2014r.

Sekcje PKD 2007	Bezrobotni poprzednio pracujący				Oferty pracy zgłoszone w 2014r.	
	nowozarejestrowani w 2014r.		stan w końcu 2014r.			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo. i rybactwo	1402	2,6	1503	3,2	487	1,8
Górnictwo i wydobywanie	154	0,3	82	0,2	74	0,3
Przetwórstwo przemysłowe	9729	17,8	9211	19,6	5805	20,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimat.	130	0,2	109	0,2	53	0,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność zw z rekultywacją	545	1,0	465	1,0	337	1,2
Budownictwo	5996	11,0	5691	12,1	3295	11,9
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10373	19,0	9052	19,2	4916	17,7
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1827	3,3	1455	3,1	1073	3,9
Transport i gospodarka magazynowa	1700	3,1	1292	2,7	870	3,1
Informacja i komunikacja	472	0,9	342	0,7	320	1,2
Działalność finansowa i ubezpiecz.	909	1,7	702	1,5	491	1,8
Działaln związ z obsługą rynku nieruchomości	567	1,0	568	1,2	283	1,0
Działaln profesjonalna, naukowa i techniczna	1563	2,9	1084	2,3	1345	4,8
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3631	6,7	2668	5,7	1794	6,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpiecz społ.	2761	5,1	2625	5,6	2873	10,4
Edukacja	2315	4,2	1518	3,2	1465	5,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1528	2,8	1101	2,3	1152	4,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	824	1,5	426	0,9	531	1,9
Pozostała działalność usługowa	1475	2,7	1370	2,9	586	2,1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gosp dom produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	85	0,2	160	0,3	5	0,02
Organizacje i zespoły eksterytorialne	3	0,0	0	0,0	0	0,0
Działalność niezidentyfikowana	6591	12,1	5668	12,0	0	0,0
Ogółem	54580	100,0	47092	100,0	27755	100,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Analiza struktury bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wskazuje, że największy ruch kadrowy w 2014r. dokonywał się w następujących sekcjach gospodarki województwa podlaskiego:

- handel; naprawa pojazdów samochodowych –10373 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (19,0%) i 4916 ofert (17,7%),
- przetwórstwo przemysłowe - 9727 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (17,8% ogółu nowo zarejestrowanych) i 5805 zgłoszonych ofert pracy (20,9% ogółu ofert),
- budownictwo – 5996 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (11,0%) i 3295 ofert (11,9%),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 3631 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (6,7%) i 1794 oferty (6,5%),
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 2761 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (5,1%) i 2873 oferty (10,4%),
- edukacja - 2315 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (4,2%) i 1465 ofert (5,3%),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - 1827 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,3%) i 1073 oferty (3,9%),
- transport i gospodarka magazynowa - 1700 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,1%) i 870 ofert (3,1%).

W 2014r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w większości sekcji PKD, największy dotyczył przetwórstwa przemysłowego (-1987 osób, -17,7%), handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych (-1656 osób, -15,5%), budownictwa (-946 osób, -14,3%), administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (-521 osób, -16,6%) oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (-454 osoby, -51,6%). Wzrost odnotowano jedynie wśród bezrobotnych pracujących uprzednio w pozostałej działalności usługowej (+158 osób, +13,0%).

Natomiast liczba ofert pracy zgłoszonych do PUP w 2014r. zwiększyła się w większości sekcji PKD, w największym zaś stopniu w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (+2024 oferty, +53,5%), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych (+972 oferty, +24,6%), budownictwie (+448 ofert, +15,7%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (+377 ofert, +38,9%), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (+253 oferty, +30,9%). Spadek liczby ofert pracy wystąpił w 6 sekcjach, a największy w: administracji publicznej i

obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (-102 oferty, -3,4%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (-98 ofert, -15,6%) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (-57 ofert, -10,4%). Liczba wszystkich zgłoszonych w tym okresie ofert zwiększyła się o 4692 oferty, tj. o 20,3%.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Na podlaskim rynku pracy przeważają zawody, na które zapotrzebowanie ze strony pracodawców w postaci zgłaszanych ofert pracy jest znacznie mniejsze niż liczba osób mających kwalifikacje i chcących pracować w danym zawodzie (**zawody nadwyżkowe**). Można też wskazać zawody, w których pracodawcy mają problem ze znalezieniem kandydatów do pracy (**zawody deficytowe**). Nieznaczny procent stanowią natomiast zawody zrównoważone, tj. wykazujące równowagę w zakresie popytu i podaży pracy.

Analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych dokonano na podstawie **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Jest to procentowy udział liczby zgłoszonych w danym zawodzie ofert pracy w liczbie zarejestrowanych w tym zawodzie bezrobotnych.

Zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Im wyższy wskaźnik, tym większe zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie.

Tab. 16. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r. (wg grup 2-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu zawodów
1	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
2	"03"	Żołnierze szeregowi	0
3	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0733
4	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0745
5	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,1053
6	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1259
7	"35"	Technicy informatycy	0,1575
8	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,1977
9	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2038
10	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,2077
11	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2116
12	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2548
13	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,282
14	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3552
15	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,3571
16	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,3618
17	"82"	Monterzy	0,3634
18	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,375
19	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,395
20	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,4337
21	"62"	Leśnicy i rybacy	0,4591
22	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,4809
23	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,5237
24	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,5278
25	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,5484
26	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,5725
27	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,6098
28	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,6388
29	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,7273
30	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,7306
31	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,7771
32	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,8423
33	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,8915

zawody nadwyżkowe

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

34	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,9727	zawody zrównoważone
35	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	1,0114	
36	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,0204	
37	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	1,0777	
38	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1,5754	zawody deficytowe
39	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,8016	
40	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	2,1038	
41	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,4371	
42	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	2,5368	

Na rynku pracy woj. podlaskiego przeważają zawody zaliczane do nadwyżkowych. Wśród 42 średnich grup zawodów wystąpiły 33 grupy zawodów nadwyżkowych, 4 grupy zawodów równowagi oraz 5 grup zawodów deficytowych. Jest to więc nadal rynek o głęboko zaburzonej równowadze w zakresie popytu i podaży pracy.

Bardziej szczegółowych danych dostarcza analiza 407 elementarnych (4-cyfrowych) grup zawodów. Wśród podlaskich bezrobotnych zarejestrowanych w końcu w 2014r., można wyróżnić:

- 290 grup zawodów nadwyżkowych, w tym w 58 nie zgłoszono ani jednej oferty pracy,
- 26 grup zawodów zrównoważonych,
- 91 grup zawodów deficytowych, w tym 5 grup osiągnęło wskaźnik określany jako MAX - wskaźnik ten dotyczy zawodów, w których zgłoszono oferty, ale w ewidencji urzędów pracy nie odnotowano bezrobotnych posiadających te zawody.

W porównaniu do roku poprzedniego (414 grup zawodów), liczba grup zawodów nadwyżkowych zmniejszyła się o 32, wzrosła natomiast liczba grup zawodów deficytowych o 14 oraz zrównoważonych o 11.

4.1. Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe stanowią na rynku pracy woj. podlaskiego 71,3% ogółu zawodów, jakie wystąpiły w 2014r. w sprawozdawczości urzędów pracy. Obejmowały one 290 elementarnych grup zawodów. W zawodach tych zapotrzebowanie ze strony pracodawców na pracowników było mniejsze niż liczba poszukujących pracy.

20,0% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu analizowanego półrocza pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy (58 grup zawodów). W grupie zawodów bez ofert pracy najliczniej reprezentowani byli bezrobotni w zawodach:

- architekci krajobrazu,

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

- operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni,
- właściciele sklepów,
- hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani,
- kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy.

Dalsze 40% grup zawodów nadwyżkowych uzyskało wskaźniki intensywności o wartości od 0,0032 do 0,3 (117 grup zawodów). Spośród nich do najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych grup zawodów (liczących co najmniej 500 bezrobotnych) należały zawody przedstawione w poniższej tabeli.

Tab. 17. Ranking najbardziej nadwyżkowych zawodów w woj. podlaskim w 2014r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)
1.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0,0066
2.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,0151
3.	2631	Ekonomiści	0,0226
4.	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,025
5.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,0344
6.	3115	Technicy mechanicy	0,0435
7.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0583
8.	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,0604
9.	3112	Technicy budownictwa	0,0612
10.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,1578
11.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	0,1606
12.	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,2143
13.	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	0,2194
14.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,2212
15.	5141	Fryzjerzy	0,2383
16.	7222	Ślusarze i pokrewni	0,2943
17.	5120	Kucharze	0,2985

*) Grupy zawodów uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka.

W woj. podlaskim najbardziej nadwyżkowe zawody skupiły się głównie w trzech grupach zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników, techników i innego średniego personelu oraz specjalistów, i były to:

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

- zawody robotnicze związane z przemysłem maszynowym i elektronicznym (mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, ślusarze, elektromechanicy i elektromonterzy),
- zawody rzemieślnicze i z sektora usług (piekarze, cukiernicy, fryzjerzy, kucharze, mechanicy pojazdów samochodowych),
- zawody techniczne (średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – głównie technik ekonomista, technicy rolnictwa, technicy mechanicy, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy budownictwa),
- zawody specjalistów (ekonomiści, wizytatorzy i specjaliści metod nauczania, specjaliści ds. administracji i rozwoju, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych).

Na poziomie poszczególnych specjalności można wskazać następujące najbardziej nadwyżkowe zawody na podlaskim rynku pracy:

Tab.18. Ranking 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w 2014r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	kod zaw.	Zawód	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)	Liczba bezrobotnych w końcu 2014r.
1.	331403	Technik ekonomista	0,0027	952
2.	422402	Technik hotelarstwa	0,0043	157
3.	834103	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0065	305
4.	314207	Technik rolnik	0,0073	682
5.	311924	Technik technologii odzieży	0,0076	275
6.	311512	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0086	194
7.	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	0,0097	121
8.	213205	Inżynier rolnictwa	0,01	118
9.	311204	Technik budownictwa	0,0172	435
10.	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0203	119
11.	235107	Pedagog	0,021	403
12.	613003	Rolnik	0,0227	511
13.	263102	Ekonomista	0,0227	389
14.	311922	Technik technologii drewna	0,0255	179
15.	314205	Technik ogrodnik	0,0303	100
16.	261906	Prawnik legislator	0,0311	212
17.	242217	Specjalista administracji publicznej	0,0315	559

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Lp	kod zaw.	Zawód	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)	Liczba bezrobotnych w końcu 2014r.
18.	213303	Specjalista ochrony środowiska	0,0326	109
19.	242222	Spec. ds. organizacji usług gastron. hotel.i turyst.	0,037	105
20.	311504	Technik mechanik	0,0374	869
21.	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,0631	160
22.	711401	Betoniarz	0,0755	136
23.	512002	Kucharz małej gastronomii	0,0792	476
24.	351203	Technik informatyk	0,0835	284
25.	311408	Technik elektronik	0,0945	176
26.	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,0986	115
27.	722314	Tokarz w metalu	0,1316	362
28.	751201	Cukiernik	0,1498	456
29.	751204	Piekarz	0,1559	518
30.	214202	Inż. budownictwa - budownictwo ogólne	0,1757	139

*) Zawody uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka; ranking obejmuje 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów, w których zarejestrowanych było co najmniej 100 bezrobotnych. Tabela nie uwzględnia maksymalnych nadwyżek (zero ofert) oraz zawodów tzw. „pozostałych”.

4.2 Zawody deficytowe

Do zawodów deficytowych zalicza się zawody, w których zakłady pracy miały kłopoty ze znalezieniem pracowników, ponieważ liczba osób poszukujących pracy była mniejsza niż zapotrzebowanie pracodawców. W 2014r. odnotowano 91 grup elementarnych zawodów deficytowych i stanowiły one 22,4% ogółu zawodów występujących w tym czasie w statystykach rynku pracy.

Wśród tych 91 grup zawodów deficytowych, na które pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie w 2014r., w 5 grupach w ewidencji powiatowych urzędów pracy nie było zarejestrowanych bezrobotnych (wskaźnik MAX).

Poniżej przedstawiono ranking najbardziej deficytowych 4-cyfrowych grup zawodów, tj. o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu, w których jednocześnie zgłoszono co najmniej 100 ofert pracy w skali województwa.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Tab. 19. Ranking zawodów deficytowych w woj. podlaskim w 2014r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	23,1667
2.	5312	Asystenci nauczycieli	6,8000
3.	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	5,2154
4.	9213	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	3,7857
5.	7116	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	3,6842
6.	7212	Spawacze i pokrewni	3,3464
7.	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	3,1731
8.	5311	Opiekunowie dziecięcy	3,1429
9.	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3,1143
10.	7125	Szklarze	3,0124
11.	5153	Gospodarze budynków	2,9946
12.	3322	Przedstawiciele handlowi	2,7487
13.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	2,5392
14.	5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	2,4063
15.	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	2,2479
16.	9412	Pomoce kuchenne	2,2172
17.	7123	Tynkarze i pokrewni	1,8276
18.	4120	Sekretarki (ogólne)	1,6892
19.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,6061
20.	9613	Zamiatacze i pokrewni	1,5701
21.	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,4519
22.	2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	1,4342
23.	7115	Cieśle i stolarze budowlani	1,3962
24.	7132	Lakiernicy	1,3544
25.	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1,3448
26.	7422	Monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	1,3409
27.	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	1,3256
28.	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1,2374
29.	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1,2039
30.	3412	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,1593
31.	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,1368

*) Grupy zawodów uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Na podlaskim rynku pracy można wskazać następujące grupy zawodów deficytowych:

- na poziomie wykształcenia wyższego: specjaliści ds. sprzedaży;
- pracownicy biurowi: pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center), pracownicy obsługi biurowej, sekretarki, pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości;
- pracownicy w handlu: przedstawiciele handlowi, sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani;
- pracownicy opieki osobistej: asystenci nauczycieli, opiekunowie dziecięcy;
- zawody robotników w budownictwie: robotnicy budowy dróg, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, spawacze, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, szklarze, tynkarze, cieśle i stolarze budowlani, posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy;
- zawody robotników niewykwalifikowanych: robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt, pomoce kuchenne, zamiatacze, robotnicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani.

Poniżej przedstawiono listę rankingową 30 najbardziej deficytowych specjalności na podlaskim rynku pracy.

Tab.20. Ranking 30 najbardziej deficytowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w 2014r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik intensywności deficytu*	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014r.
1.	814204	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	26	234
2.	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej	23,1667	139
3.	962201	Pracownik prac dorywczych	23	46
4.	753403	Tapicer meblowy	20	20
5.	753102	Gorseciarka	13,8	69
6.	961201	Sortowacz surowców wtórnych	12	60
7.	721204	Spawacz metodą MAG	11,6923	304
8.	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	10,6	159
9.	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	8,8571	62
10.	961102	Ładowacz nieczystości stałych	8,6667	26
11.	411003	Pracownik kancelaryjny	8,5455	188
12.	721206	Spawacz metodą TIG	8,25	33

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik intensywności deficytu*)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014r.
13.	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	6,8	102
14.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	6,7778	61
15.	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	6,5	130
16.	713201	Lakiernik	6,3	63
17.	333105	Spedytor	6	66
18.	721205	Spawacz metodą MIG	5,9286	83
19.	711501	Cieśla	5,4375	87
20.	713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	5,4	27
21.	711101	Konserwator budynków	4,65	93
22.	711601	Brukarz	4,5652	210
23.	531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	4,2308	55
24.	341204	Opiekunka środowiskowa	4,1333	62
25.	441101	Pomocnik biblioteczny	4,125	33
26.	961301	Robotnik oczyszczania miasta	4	24
27.	343203	Florysta	3,8571	27
28.	721404	Monter konstrukcji stalowych	3,85	154
29.	921301	Pomocniczy robotnicy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	3,7857	106
30.	422701	Ankieter	3,75	30

*) Zawody uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt; ranking obejmuje 30 najbardziej deficytowych zawodów, w których pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na co najmniej 20 pracowników. Tabela nie uwzględnia maksymalnych deficytów oraz zawodów tzw. „pozostałych”.

4.3 Zawody zrównoważone

Na wojewódzkim rynku pracy wystąpiło w 2014r. 26 grup zawodów zrównoważonych, tj. takich, w których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) kształtował się w granicach 0,9 – 1,1. Stanowiły one 6,4% ogółu zawodów funkcjonujących w tym okresie na podlaskim rynku pracy.

Grupy zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy na podlaskim rynku pracy, w których jednocześnie zgłoszono co najmniej 10 ofert pracy, zostały wskazane w poniższym zestawieniu.

Tab. 21. Zawody o zrównoważonym popycie i podaży w woj. podlaskim w 2014r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu
1.	2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0,9009
2.	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0,9053
3.	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	0,9177
4.	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	0,9286
5.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,9288
6.	5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,9846
7.	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	1,0000
8.	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	1,0059
9.	7322	Drukarze	1,0345
10.	4321	Magazynierzy i pokrewni	1,0367
11.	3331	Spedytorzy i pokrewni	1,0581
12.	9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	1,0588
13.	8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1,0606
14.	7413	Monterzy linii elektrycznych	1,0667
15.	2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1,0714
16.	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1,0899
17.	3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	1,1000

W 2014r. wśród zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy wystąpili przedstawiciele prawie wszystkich grup zawodów:

- stanowiska kierownicze: kierownicy do spraw produkcji przemysłowej,
- na poziomie wykształcenia wyższego: specjaliści do spraw wychowania małego dziecka, specjaliści do spraw reklamy i marketingu, specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr,
- średni personel: pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, spedytorzy, operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni,
- pracownicy biurowi: magazynierzy i recepcjoniści,
- pracownicy handlu i usług: pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, kasjerzy i sprzedawcy biletów, pracownicy domowej opieki osobistej,
- zawody robotników wykwalifikowanych: drukarze, monterzy linii elektrycznych, maszyniści, operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych,
- pracownicy przy pracach prostych: robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Rok 2014 jest pierwszym od pięciu lat okresem zdecydowanego spadku poziomu bezrobocia rejestrowanego. Od początku roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 10,5 tys. osób, tj. o prawie 15%, podczas gdy rok wcześniej wzrosła o 2,2 tys. (o 3,2%). W ślad za tym zmniejszyła się wartość stopy bezrobocia rejestrowanego o 2,0 punktu, wynosząc 13,1%. W kraju wartość stopy bezrobocia również zmniejszyła się o 1,9 punktu proc. do poziomu 11,5%.

W ciągu roku do urzędów pracy zgłosiło 71,8 tys. nowych osób bezrobotnych, tj. o 7,9 tys. osób mniej niż w poprzednim roku (o 10,0%) i były to głównie osoby bez zawodu oraz sprzedawcy, technicy ekonomiści, ślusarze, robotnicy budowlani, technicy mechanicy i mechanicy pojazdów samochodowych.

W 2014 roku pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 27,9 tys. ofert pracy. W porównaniu do roku ubiegłego liczba ofert pracy zwiększyła się o 4,7 tys. (o 20,3%).

W 2014 roku z rejestrów bezrobotnych odeszło 82,3 tys. osób i było to o 4,7 tys. osób więcej niż w roku poprzednim. Główne przyczyny odpływów to: podjęcia pracy (45% odpływów), niepotwierdzenie gotowości do pracy (24% odpływów) oraz podwyższanie przez bezrobotnych swoich kwalifikacji; z tytułu rozpoczęcia szkolenia lub stażu wyrejestrowano łącznie ponad 10,1 tys. osób (12% odpływów).

W związku ze zwiększeniem popytu na pracę zmniejsza się powoli nierównowaga między popytem a podażą pracy. Nadal jednak zarówno wojewódzki, jak i poszczególne powiatowe rynki pracy wykazują znaczne dysproporcje między liczbą zarejestrowanych bezrobotnych (60,4 tys. osób w skali województwa) a liczbą ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy (27,8 tys. ofert).

Bezrobocie w woj. podlaskim skoncentrowane jest w kilku sekcjach gospodarki, a mianowicie najbardziej dotyka osoby poprzednio pracujące w: przetwórstwie przemysłowym (20% ogółu zarejestrowanych w końcu 2014r. bezrobotnych uprzednio pracowało w tej sekcji), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (19%), budownictwie (12%), działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (6%) oraz w kilku grupach zawodowych: robotników przemysłowych i rzemieślników (21% ogółu bezrobotnych), techników i innego średniego personelu (13%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (również 13%).

Jednocześnie z ww. sekcji PKD zgłaszane jest przez pracodawców największe zapotrzebowanie na nowych pracowników, a mianowicie: z przetwórstwa prze-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

mysłowego pochodziło 21% ogółu ofert wpływających do urzędów pracy, z handlu i naprawy pojazdów samochodowych – 18%, z budownictwa - 12% oraz z administracji publicznej i obrony narodowej – 10%. Oferty pracy kierowane były przede wszystkim do pracowników usług osobistych i sprzedawców (25% zgłaszanych ofert), robotników przemysłowych i rzemieślników (23%) oraz do pracowników przy pracach prostych (15%) i pracowników biurowych (12%).

Nadmiar osób bezrobotnych w stosunku do oferowanych miejsc pracy występuje w większości grup zawodów. Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 71% ogółu zawodów, z czego 20% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu 2014r. pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy. Do najbardziej nadwyżkowych zawodów należały przede wszystkim związane z przemysłem maszynowym i elektronicznym (mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, ślusarze elektromechanicy i elektromonterzy). Nadwyżka siły roboczej wystąpiła również w zawodach rzemieślniczych i usługowych (piekarze, cukiernicy, fryzjerzy, kucharze, mechanicy pojazdów samochodowych). Także w wielu zawodach technicznych od lat notuje się przewagę podaży pracowników nad popytem na ich (m. in. średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, głównie technicy ekonomiści, technicy rolnictwa, technicy mechanicy, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy budownictwa), podobnie w zawodach specjalistów(ekonomiści, wizytatorzy i specjaliści metod nauczania, specjaliści ds. administracji i rozwoju, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych).

Z kolei zawody deficytowe obejmowały 91 grup i stanowiły 22% ogółu zawodów funkcjonujących na rynku pracy w 2014r. Deficyt pracowników na poziomie wyższego wykształcenia wystąpił wśród specjalistów ds. sprzedaży. Na średnim poziomie wykształcenia pracodawcy zgłaszali niezaspokojony popyt na pomocników biurowych: pracowników centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center), pracowników obsługi biurowej, sekretarki, pracowników do spraw rachunkowości i księgowości; pracowników handlu: przedstawicieli handlowych, sprzedawców (konsultantów) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej, pracowników sprzedaży, a także pracowników opieki osobistej: asystentów nauczycieli, opiekunów dziecięcych,. Brakowało też robotników w budownictwie: szklarzy, monterów konstrukcji budowlanych i konserwatorów budynków, robotników budowy dróg, spawaczy, monterów konstrukcji budowlanych i konserwatorów budynków, szklarzy, tynkarzy, cieśli i stolarzy.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2014r.

rzy budowlanych, posadzkarzy, parkieciarzy i glazurników. Niezmiennie zgłaszany był duży popyt na robotników niewykwalifikowanych: robotników pomocniczych przy uprawie roślin i hodowli zwierząt, pomoce kuchenne, zamiataczy, robotników przy pracach prostych.

W 2014r. wyodrębniono 26 grup zawodów wykazujących równowagę w relacji popyt - podaż pracy (ok. 6%). Wśród nich wystąpili przedstawiciele prawie wszystkich grup zawodowych. Wystąpiły tu zawody specjalistów (specjaliści ds. wychowania małego dziecka, specjaliści ds. reklamy i marketingu, specjaliści ds. szkoleń zawodowych i rozwoju kadr), stanowiska kierownicze (kierownicy do spraw produkcji przemysłowej), przedstawiciele średniego personelu oraz pracownicy biurowi (pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, spedytorzy, operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni, magazynierzy i recepcjoniści) i pracowników handlu i usług (pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, kasjerzy i sprzedawcy biletów, pracownicy domowej opieki osobistej). Dużą część zawodów o zrównoważonym popycie i podaży stanowiły zawody zaliczane do grupy zawodów robotników wykwalifikowanych (drukarze, monterzy linii elektrycznych, maszyniści, operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych), a także zawody pracowników przy pracach prostych (robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe).

Stały element podlaskiego rynku pracy stanowi długotrwałe bezrobocie, co znalazło swoje odbicie również w strukturze zawodowej podlaskich bezrobotnych. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie obejmowały w końcu 2014r. ponad 33% całej zbiorowości bezrobotnych. Liczebność osób długotrwałe bezrobotnych zmniejszyła się na przestrzeni ostatniego roku o 6% (przy ogólnym spadku bezrobocia rzędu 15%). Do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą przede wszystkim zawody związane z handlem, gastronomią i usługami oraz zawody związane z budownictwem i przemysłem. Na część z nich zgłaszany jest ze strony pracodawców duży popyt, co powoduje pytanie z jednej strony o jakość i aktualność kwalifikacji osób poszukujących pracy, a z drugiej – o oferowane warunki pracy.

Sporządziła:
Joanna Falkowska

